

קיימים סיכויים, כי דויד בן-גוריון יזום עוד חזרה הכרעה בדבר קיומו של המימשל הצבאי. הדרך: עריכת מיסאל-העם הראשון בתולדות המדינה, כשהבוחרים יתבקשו להשיב הן או לאו על השאלה אם לבטל את המימשל הצבאי. כבר מובטחת לו הסכמת הדתיים-לאומיים לעריכת מיסאל-העם, ואילו אחדות-העבודה תקבל את המימשל כמוצא מן הסבך שהיא נמצאת בו כעת, בגלל התחייבותה לפעול למען ביטול המימשל הצבאי. בן-גוריון מקווה שעליידי עקיפת הכנסת בשאלה זו ישיג רוב בציבור.

שוב תונהג סלקציה חמורה לגבי העולים לישראל. מעתה יקפידו מחדש, שלא יעלו על חשבון הסוכנות היהודית חולים כרוניים או נכים. ריבוי המקרים הקשים בעליה האחרונה הכביד על כל מוסדות הרפואה והסעד, שעמדו כבר בפני צימצום ניכר.

צפויה עליה גבוהה מאד של מרד יוקרה-מחיה. לפי הערכת משרד האוצר תגיע העליה לכדי 12 נקודות לפחות. על רקע זה צפוי מתח מחודש בין השירים הכלכליים לבין ראשי ההסתדרות המאפיינים, שיודעו תשלום התוספת במלואה. צפויה מתיחות גם בין המשרדים הכלכליים לבין התעשיינים, על רקע דרישתו של שר האוצר כי התעשיינים יצמצמו את הוצאות השירותים שלהם, כדי לא להעלות את מחירי תוצרתם.

ישראל תחסה, כנראה, את הפחד השחור ביהלומים גלמיים. עד כה קנתה ישראל יהלומים גלמיים מארצות אפריקאיות מסוימות, מחוץ לקארטל העולמי. הקארטל היגב בפעולות לחץ בשוקי-הייצוא של ישראל,

עסקני פא"י את האיש המתאים ממנו יוכלו לתבוע את המגיע. ההצבעה בכנסת באה לרמוז למפא"י, כי לעיתים יוכלו גם סיעה קטנה ונגררת לבי עוט ולהפוך את העגולה. כי כלל בדוק הוא, שפילגש-בשכר, אשר אינה מקבלת את מענקיה הקבועים — הופכת להיות סוררת. אם לא תמהר מפא"י לפייס את הפילגש, יש לצפות לעוד כמה הצבעות של פא"י הקואליציונית עם האופוזיציה.

אקלים

יבש מאד

הם ויבש. זוהי התחזית הקבועה מזה כמה שבועות. אורחים מעטים נהנו אומנם ממזג האוויר הבלתי-רגיל, יצאו להתרחץ ולהשתוף על שפתיהם משך כל חודש גר במבר ותחילת דצמבר. אך בסך-הכל, היה זה מצב עגום. כי עצירת-הגשמים הגיעה לממדים מדאיגים.

בפרדסים נמשכה ההשקיה במלוא תנופה, תה, כאילו היה זה אמצע הקיץ. הדבר ייקר את הוצאות העיבוד, ואף פגם בטיב הפרי. כי גשמי-החורף משפרים את טעמו, מוסיפים לו עסיסיות שאין בכוח ההשקיה ה' מלאכותית לתת לו. גרוץ מזה: השאיבה

בר אחרי לכידת איימון, ידע כי משפט זה יתן דחיפה עצומה לקאריירה שלו. בהגישו התפטרות ראשונה זו, לא יכול היה להסתיי. הוא תבע הכרה בסמכויותיו הבלעדיות, אילו הכירה בהן הממשלה, היה האזנר מחסל למעשה את שר-המשפטים, מבטיח את עתידו הפוליטי; ואילו סירבה הממשלה להכיר בהן, היה האזנר פורש מתפקידו, על בסיס מצפוני, מבטיח את עתידו הכלכלי.

אולם בן-גוריון לא רצה שהאזנר ילך. הוא סמך על הפרוגרסיבי-לשעבר הרבה יותר מאשר על דוב יוסף המפא"י. הוא ידע כי האזנר יהיה כלי נאמן, נער-חצר לדוגמה. אך הוא גם לא יכול היה לפגוע ביוסף.

הפיתרון: דחיה עליידי מינוי ועדה. **שר או קומיסאר?** הוועדה סיימה ב' פשרה: ליועץ המשפטי יש סמכויות בל' עדיית, אך שר-המשפטים יכול להפקיען בכל רגע לעצמו. בן-גוריון רצה כי הממ' שלה תאשר מסקנות אלה אוטומטית. אך דוב יוסף התנגד בתוקף, תבע דיון מלא בממשלה.

שוב נידחה העניין. האזנר נשאר ללא הכרעה, הזמן הטוב עבר, ויוסף — שהוא בוס קשה גם במיקרה הטוב ביותר — הת' עלם בכלל מקיומו במשרד-המשפטים.

בינתיים התחזקה עמדתו של יוסף מבחי' נה ציבורית. בראשית החיכוך היה העולם הזה הגורם היחיד שהצביע על הסכנה ה' טמונה בעצמאות-הכרובת של היועץ הממ' פטי, שהוא קומיסאר בן-גוריוני. אולם כ' שר קרא בן-גוריון בכנסת את חוות-דעתו של האזנר נגד השופט העליון משה לנורי, בפרשת אהרון כהן, הבינו רוב הח'כים את המצב.

הדעה הכללית: מוטב שר-משפטים טוטא' ליטארי כמו דוב יוסף, האחראי בפני ה' כנסת, מאשר יועץ המשפטי טוטאליטארי "עצמאי", הרוקד לפי הלילו של בן-גוריון ואינו אחראי בפני איש.

מקום פזוי. השבועות עברו, והאזנר הבין כי הוא מאבד את ההזדמנות הטובה לפרישה בכבוד. בינתיים מכר הוא לשבועון אמריקאי סידרה של סקופים ממשפטי אייכ' מן (שנשמרו בסוד כמוס בפני הציבור ה' ישראלי). הוא הבין שאם יתממה, תידחה הילת המישפט, שתועיל לכינון פרקטיקה פרטית משגשגת, וגם במאבק נגד יוסף תהיה ידו על התחתונה.

כך באה ההתפטרות הנוספת. שוב הש' תדל בן-גוריון לשמור על יועצו הנאמן. הוא שקל אפילו את האפשרות להעביר את דוב יוסף לתפקיד אחר בממשלה (בשטח הכלכלי), למנות את האזנר עצמו לשר משפטים. למפא"י עדיין שמור מקום בממ' שלה, שהתרוקן עם מותו של גיורא יוספטל. במיקרה זה, כלל לא יתמנה, לפי שעה, יועץ משפטי חדש.

אפשרות אחרת: להשאיר את יוסף במש' רד-המשפטים, אך להכניע אותו, לחייבו ל' קבל את הכרעת הממשלה, המכחזת נגדו. מי שמכיר את דוב יוסף, יפקק באפ' שרות זו.

מפלגות

הפילגש הסוררת

שתי ידיים מורמות היו לאחרונה את ה' סיפור המפלגתי המענין ביותר בכנסת. היו אלה ידיהם של שני ח'כמי פועלי אגודת' ישראל, הרב ד"ר קלמן כהנא, ויעקב כץ, הגייגני.

עד כה הורמו הידים תמיד לפי פקודת מפא"י, יחד עם הקואליציה. והנה, בדיון על הטלביזיה, היו הידים ידי אופוזיציה. לא זו בלבד, אלא שבהצבעה זו אף זכתה האופוזיציה לנצחון, הכריחה את הקואליציה לדחות את ביצוע-החטף של הטלביזיה, צ' לעריכת דיון מקיף בכנסת.

הבעיטה. מה דחף את שני הדתיים ל' התקומם נגד מפא"י? השניים עצמם לא הסתירו את הסיבה. מפלגתם הקטנה הק' ריבה עד כה קורבנות רבים, כדי לזכות בחסי מפא"י. הם נודו עליידי חבריהם מאגודת-ישראל, הורחקו מבתי-כנסת וקוד' שה נגדם מלחמת-מיצה בין החרדים. כל זה, תמורת התיקחה כי מפא"י תעזור ל' מפלגה בכסף ובאפשרות להתבסס באזורי הפיתוח והעליה החדשה.

כל עוד היה בנימין מינץ בחיים, ידע כיצד לגבות ממפא"י את שטרית-חוב שלה. אולם בינתיים חלו שני שינויים: בנימין מינץ שבק חיים לכל חי ואילו במפא"י הש' תררה אנדרלמוסיה, עד כי שוב לא מצאו

מ ר ב י צ י ם ת ו ר ׀

עד כי צפויה הסכמתו של שר המסחר והתעשייה, פנחס ספיר, להורות על הפסקת הקניה השחורה.

סיכפוך הכשרות ב"אליעל" יוכרע כממשלה, נגד שר התחבורה ברייהודה ולמכות הדתיים. על אף שהושג כבר הסכם בין הדתיים לבין הנהלת אל-על, הפריע ברייהודה לביצוע ההסכם, מטעמים עקרוניים. עתה יאלצו אותו יתר השירים להיכנע לדתיים. התנאי העיקרי: פקיד מחלקת החשבונות של אל-על יועסק בפיקוח על הכשרות. אל-על תמשיך לשלם את שכרו, ואילו הרבנות הראשית תיתן לו הוראות.

בעלי המשכנתאות הצמודות יחדשו את מאבקם נגד האוצר. אחרי שבמשך כמה חודשים קיוו להסדר שקט, יפתחו בקרוב בפעולה נמרצת, תוך תביעה שהאוצר יעניק להם הקלות. יצעדים הצפויים: הכרזת שביתה, הפעלת לחץ על חברי-כנסת מכל המפלגות, גילוי מקרים של העדפה, ופניה למבקר המדינה.

צפוי חידוש במערך הדתי במדינה. רבנים אמריקאיים תושבי ישראל יתכנסו לאסיפה כללית ראשונה, כדי להביע את אי-שביעות רצונם מן הצורה שבה מנהלות המפלגות הדתיות את ענייני הדת במדינה. כינוס זה יהיה יוצא-דופן בגלל תופעה נוספת: ישתתפו בו רבנים מכל הזרמים — החל באורתודוקסים וכלה ברפורמיים.

הסוכנות היהודית מנסה למנוע סוג חדש של ירידה מן הארץ. המדובר במתישבים האדבנטיסטים מדרום מערב ארצות-הברית, שהתישבו במושבי אמירים. שומרי-השבת הנוצריים התאכזבו מחילול יום המנוחה עליידי שכניהם היהודים, וכן מאורח החיים החופשי מדי במדינה, רוצים לחזור לארצם. הסוכנות תציע להם להתישב בשכונה נפרדת של מושב בעמק יזרעאל, לנהל שם אורח חיים הנראה להם.

זעקת המתישבים הותיקים של ראש פינה, שהם מופלים לרעה לעומת העולים החדשים, תעשה את שלה. לוי אשכול יאשר, כנראה, מתן אמצעי יצור לאיכרים החודשים של המושבה הותיקה, בתוספת תקציב חדיפעמי להתבססות.

המוגברת דילדלה את מקורות המים, הדלים בלאו הכי.

יתר החקלאים לא נפגעו עדיין בצורה רצינית. למולם, קדם ליושב הנוכחי יורה בלתי-רגיל, שהייתה את האדמות בכמות רבה של מישקים. מי אחרי היורה, ש' נמשך מיום הכיפורים עד למחצית הג' סוכות, זרעו רוב החקלאים את תבואות החורף שלהם. הגשם הראשון הספיק להג' ביט את הזרעים ולשמור על חיוניותם גם כיושב הממושך. אולם אם לא ירדו גש' מים תוך השבועיים הקרובים, צפויה סכנת קמילה לכל שדות הפלחה.

הקו הוזה צפונה. בעיה חמורה במיור חד צפויה למשקי הנגב המערבי. בסוף ה' שנה שעברה הוזה משרד החקלאות את קרם הפלחה צפונה. כלומר: הודיע למשקי הדרום לא לזרוע גידולי פלחה בשטחים נרחבים, שנפגעו בשנים האחרונות מבצורת כרונית. אם יזרעו — לא תשלם הממשלה פיצויי בצורת. תחת זאת הציע להם גידולים תע' שיתיים אחרים, וגידול עזרי צאן ובקר. אך המשקים התעלמו ברובם מדרישה זו, זרעו שטחי פלחה נרחבים וכבר עתה ברור ששטחים אלה אבודים.

הסביר איש תיכונן המים בישראל: "ה' חורף מביא שתי ברכות לארץ יבשה כמו שלנו: הגשמים ממלאים את המאגרים התת' קרקעיים ומגדילים את הכמות באגמים וה' נחלים. הם חוסכים את השקיה מלאכותית, ובצורה זו מגדילים עוד יותר את רזרבת המים של הארץ."

עד כה הצטיין חורף תשכ"ג בהפך הגמור מזה. אם לא יבואו לפחות שלושה חודשים גשומים שבכ כאלו במפא"י, אפשר לצפות לתח' זית קבועה: הם ויבש מאוד.